

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства аграрної політики
та продовольства України

№ _____

Методи

**відбору та підготовки зразків для визначення максимально
допустимих рівнів залишків мікотоксинів у харчових продуктах для
цілей державного контролю**

1. Загальні положення.

1. Ці Методи відбору та підготовки зразків для визначення максимально допустимих рівнів залишків мікотоксинів у харчових продуктах для цілей державного контролю (далі – Методи відбору) встановлюють процедури, за якими відбираються зразки харчових продуктів для лабораторних досліджень (випробувань) на вміст мікотоксинів.

2. Ці Методи відбору розроблені до законів України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів", "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин", розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 228 "Про схвалення Всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV "Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею" з урахуванням вимог Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 401/2006 від 23 лютого 2006 року, яким встановлюються методи відбору зразків та їх дослідження з метою здійснення офіційного контролю за рівнями мікотоксинів у харчових продуктах.

3. У цих Методах відбору терміни вживаються у таких значеннях:

лабораторний зразок – призначений для лабораторного дослідження (випробування) зразок, довільно виділений з об'єданого зразка, або цілий об'єднаний зразок, якщо згідно з цими Методами відбору він не підлягає поділу на кілька лабораторних зразків;

об'єднаний зразок – це комбінована загальна кількість всіх точкових зразків, відібраних з партії або частини партії; об'єднані зразки вважаються репрезентативними для партій або частини партій, з яких вони були взяті;

партія – будь-яка визначена оператором ринку кількість харчового продукту з однаковою назвою, властивостями, та/або маркуванням який вироблений за визначений цим оператором період часу за однакових умов виробництва на одній і тій самій потужності;

точковий зразок – певна кількість матеріалу, довільно відібраного з одного місця партії або частини партії;

частина партії – фізично відокремлена та ідентифікована частина великої партії, щодо якої застосовується відповідний метод відбору зразків.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів" та "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти та корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин".

4. Методи відбору є обов'язковими для:

державних інспекторів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпечності харчових продуктів та окремих показників якості (компетентного органу);

акредитованих лабораторій;

операторів ринку з виробництва та/або обігу харчових продуктів.

5. Відбір зразків харчових продуктів проводиться державними інспекторами з урахуванням Порядку відбору зразків продукції тваринного, рослинного і біотехнологічного походження для проведення досліджень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня 2002 року № 833.

6. Зразки для визначення максимально допустимих рівнів залишків мікотоксинів у харчових продуктах для цілей державного контролю повинні відбиратися відповідно до методів, встановлених у Розділах II – цих Методів відбору.

7. Зразки відбираються окремо від кожної партії, яка підлягає державному контролю. Для визначення вмісту різних видів мікотоксинів, що вимагає використання різних методів відбору зразків, велика партія

розділяється на частини партії, від кожної з яких відповідні зразки відбираються окремо.

8. Під час відбору зразків вживаються запобіжні заходи з метою недопущення змін (внаслідок дії сонячного світла, підвищеної вологості, перехресного забруднення тощо), які можуть вплинути на:

вміст мікотоксинів, аналітичне визначення;

репрезентативність об'єднаного зразка;

безпеку харчових продуктів у партіях, від яких відбираються зразки.

Також вживаються запобіжні заходи щодо забезпечення безпеки осіб, які здійснюють відбір зразків.

9. Відбір точкових зразків здійснюється з різних місць, розподілених максимально рівномірно по всій партії або частині партії, крім випадків, коли це неможливо з поважних причин. Поважні причини відхилення від такої процедури зазначаються в акті відбору зразків.

10. Об'єднаний зразок утворюється шляхом об'єднання точкових зразків та їх ретельного перемішування.

11. Однорідний (гомогенізований) об'єднаний зразок розділяється на 2 (два) лабораторні зразки (крім випадків, коли це неможливо здійснити через недостатню кількість відповідного матеріалу або внаслідок того, що харчові продукти є швидкопсувними), один з яких направляється для проведення основного лабораторного дослідження (випробування), а другий вручається оператору ринку і зберігається ним на випадок проведення арбітражного лабораторного дослідження (випробування).

12. Кожний лабораторний зразок поміщають в чистий інертний контейнер, який забезпечує належний захист від забруднення (контамінації), впливу на склад зразка та пошкодження під час транспортування. Потрібно забезпечити усі необхідні умови та запобіжні заходи для унеможливлення змін в складі зразка під час його зберігання та/або транспортування.

13. Відбір зразків оформляється актом відбору зразків (кожний зразок, відібраний для цілей державного контролю, підлягає реєстрації, із зазначенням дати і місця відбору зразків). Зразки опечатуються в місці відбору зразка, на упаковку обов'язково наноситься ідентифікаційний код, який відповідає ідентифікаційному коду акта відбору зразків і дає змогу чітко ідентифікувати партію або частину партії харчових продуктів, від яких було відібрані зразки.

14. Якщо інше прямо не зазначено, ці Методи відбору застосовуються однаковою мірою до різних видів харчових продуктів, у тому числі тих, що реалізуються насипом, у контейнерах, габаритній транспортній упаковці (мішки, коробки тощо) або роздрібній упаковці.

Якщо інше не передбачено у розділах II – XIV цих Методів відбору, періодичність відбору точкових зразків від партій в упаковці визначається за такою формулою:

$$\text{Періодичність відбору точкових зразків (n) = } \frac{\text{Маса партії X Маса точкового зразка}}{\text{Маса об'єднаного зразка X Маса нетто упаковки}}$$

де:

періодичність відбору точкових зразків: кожна n -а упаковка, з якої необхідно відібрати точковий зразок (нецілочисельне значення n округлюється до найближчого цілого числа).

Наприклад, якщо маса партії становить 100 тонн, маса точкового та об'єднаного зразка відповідно – 200 г і 20 кг, і маса нетто роздрібною упаковки – 30 кг, то значення n , розраховане згідно з вказаною вище формулою, дорівнює 33,3. Отже, відбір точкового зразка здійснюється з кожної тридцять третьої упаковки.

15. Дозволяється використовувати альтернативний метод відбору зразків, якщо застосування цих Методів є практично неможливим або призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо). Альтернативний метод має забезпечувати репрезентативність об'єднаного зразка та бути детально описаним в акті відбору зразків. Наприклад, альтернативний метод відбору зразків може застосовуватися щодо великих партій продовольчого зерна, яке зберігається в зерносховищі або на елеваторі.

16. Відбір зразків харчових продуктів, які перебувають в обігу на стадії роздрібною торгівлі, здійснюється, якщо це практично можливо, з дотриманням вимог, визначених щодо кожного виду харчового продукту у відповідних розділах цих Методів. За відсутності відповідної можливості допускається застосування альтернативного методу відбору зразків. Альтернативний метод має забезпечувати задовільну репрезентативність об'єднаного зразка та бути детально описаним в акті відбору зразків. Маса об'єднаного зразка має становити не менше 1 кг, крім випадків, коли внаслідок малої кількості відповідного продукту, від якого здійснюється відбір зразків, це є практично неможливим.

II. Методи відбору зразків продовольчого зерна та зернових продуктів

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення рівня афлатоксину В1, загальної кількості афлатоксинів, а також охратоксину А і мікотоксинів виду *Fusarium* у продовольчому зерні та зернових продуктах.

2. Маса точкового зразка становить близько 100 г, якщо в цьому розділі не зазначено інше.

3. Загальна схема відбору зразків продовольчого зерна та зернових продуктів наведена у таблиці 1.

Таблиця 1.

Загальна схема відбору зразків продовольчого зерна та зернових продуктів

Маса партії, тонн	Маса частини партії або кількість частин партій	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг
$\geq 1\ 500$	500 т	100	10
> 300 і $< 1\ 500$	3 частини партії	100	10
≥ 50 і ≤ 300	100 т	100	10
< 50	без поділу на частини партії	3 – 100 (*)	1 – 10

(*) Залежить від маси партії та визначається відповідно до таблиці 2 цього розділу

4. Партія продовольчого зерна та зернових продуктів масою не менше 50 тонн розділяється на частини відповідно до таблиці 1, лише якщо кожен частину партії можна фізично відокремити. Якщо маса партії не є кратною зазначеній в таблиці 1 масі частини партії, допускається, щоб маса частини партії перевищувала величину, вказану в таблиці 1, не більше ніж на 20 відсотків. Якщо партію неможливо розділити на фізично відокремлені частини партії, від партії здійснюється відбір не менше 100 точкових зразків.

Відбір точкових зразків здійснюється від кожної частини партії, фізично відокремленої від інших частин партії.

5. Кількість точкових зразків, відбір яких здійснюється від партій продовольчого зерна та зернових продуктів масою менше 50 тонн, і маса відповідного об'єднаного зразка залежать від маси партії та визначаються відповідно до таблиці 2.

Таблиця 2.

Схема

відбору зразків продовольчого зерна та зернових продуктів для партій (частин партії) масою менше 50 тонн

Маса партії (частини партії), тонн	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг
$\leq 0,05$	3	1
$> 0,05 - \leq 0,5$	5	1
$> 0,5 - \leq 1$	10	1
$> 1 - \leq 3$	20	2
$> 3 - \leq 10$	40	4
$> 10 - \leq 20$	60	6
$> 20 - \leq 50$	100	10

6. Якщо маса харчового продукту в окремій роздрібній упаковці істотно перевищує 100 г, для створення об'єднаного зразка відбираються роздрібні упаковки в кількості, що відповідає кількості точкових зразків,

зазначеній у таблицях 1 і 2 цього розділу. З кожної відібраної таким чином упаковки відбирають точковий зразок масою 100 г. Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків. Наприклад, для цінного харчового продукту в роздрібних упаковках масою нетто 500 г або 1 кг об'єднаний зразок може утворюватися шляхом об'єднання меншої кількості точкових зразків, ніж вказано в таблицях 1 і 2 цього розділу, якщо при цьому буде дотримано вимоги щодо маси об'єданого зразка, зазначеної у вказаних таблицях.

7. Якщо маса харчового продукту в окремій роздрібній упаковці є трохи меншою ніж 100 г, як точковий зразок приймається одна роздрібна упаковка, що зумовлює меншу масу об'єданого зразка, ніж це передбачено в таблицях 1 і 2 цього розділу. Якщо маса нетто роздрібної упаковки є істотно меншою ніж 100 г, точковий зразок отримується за рахунок вмісту двох або більше роздрібних упаковок таким чином, щоб його маса була максимально близькою до 100 г.

III. Методи відбору зразків

сухофруктів, у тому числі ізіому та продуктів з нього, крім сушеного інжиру

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення рівня:
афлатоксину В1 та загальної кількості афлатоксинів у сухофруктах,
крім сушеного інжиру;
охратоксину А в ізіомі.

2. Маса точкового зразка становить близько 100 г, якщо в цьому розділі не зазначено інше.

3. Якщо маса окремої роздрібної упаковки більше 100 г, тоді від кожної роздрібного пакування необхідно відібрати по 100 г в якості точкового зразка.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків. Наприклад, у разі, коли цінний продукт продається в роздрібному пакуванні по 500 г або 1 кг, об'єднаний зразок можна отримати шляхом об'єднання кількох точкових зразків, за кількістю менших, ніж вказано в таблицях 3 та 4 цього розділу, за умови, що маса об'єданого зразка буде дорівнювати необхідній масі об'єданого зразка, зазначеній в таблицях 3 та 4 цього розділу.

4. Якщо маса харчового продукту в окремій роздрібній упаковці є трохи меншою ніж 100 г, як точковий зразок приймається одна роздрібна упаковка, що зумовлює меншу масу об'єданого зразка, ніж це передбачено в таблицях 3 та 4 цього розділу. Якщо маса роздрібного пакування набагато менше 100 г, один точковий зразок повинен складатися з двох або більше роздрібних пакувань, щоб отримати масу наскільки можливо близьку до 100 г.

5. Загальний порядок визначення методів відбору зразків сухофруктів, крім інжиру.

**Розділення партій
на частини партії в залежності від продукту і маси партії**

Маса партії, тонни	Маса або кількість частин партій	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг
≥ 15	15 – 30 тонн	100	10
< 15	–	10 – 100 (*)	1 – 10
(*) В залежності від маси партії – див. Таблицю 4			

6. Для партії < 15 тонн сухофруктів, за виключенням інжиру, застосовується відбір зразків з кількістю точкових зразків від 10 до 100, в залежності від маси партії, при цьому об'єднаний зразок буде вважатися від 1 до 10 кг.

Для визначення кількості точкових зразків можна використовувати дані, зазначені в таблиці 4.

Таблиця 4

**Кількість
точкових зразків, що відбираються в залежності
від маси партії сухофруктів**

Маса партії, тонн	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг
≤ 0,1	10	1
> 0,1 – ≤ 0,2	15	1,5
> 0,2 – ≤ 0,5	20	2
> 0,5 – ≤ 1,0	30	3
> 1,0 – ≤ 2,0	40	4
> 2,0 – ≤ 5,0	60	6
> 5,0 – ≤ 10,0	80	8
> 10,0 – ≤ 15,0	100	10

7. Особливі вимоги до відбору зразків для сухофруктів, за винятком сушеного інжиру, які продаються у вакуумній упаковці: від партій, маса

яких дорівнює або перевищує 15 тонн, необхідно відібрати не менше 25 точкових зразків, тобто об'єднаний зразок буде важити 10 кг, а для партій менше 15 тонн, слід відібрати 25 відсотків від кількості точкових зразків, зазначених в таблиці 4, тобто маса об'єданого зразка буде відповідати масі партії, від якої відбирають зразки (див. таблицю 4).

IV. Методи відбору зразків сушеного інжиру, арахісу та горіхів.

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення рівня афлатоксину В1 та загальної кількості афлатоксинів в сушеного інжиру, арахісу та горіхів.

2. Маса точкового зразка повинна бути близько 300 г, якщо в цьому розділі не вказано інше.

3. Якщо маса окремої роздрібної упаковки перевищує 300 г, об'єднаний зразок має важити більше 30 кг. Якщо маса окремої роздрібної упаковки більше 300 г, тоді від кожної роздрібного пакування необхідно відібрати по 300 г в якості точкового зразка.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків. Наприклад, у разі, коли цінний продукт продається в роздрібному пакуванні по 500 г або 1 кг, об'єднаний зразок можна отримати шляхом об'єднання кількох точкових зразків, кількість яких є меншою, ніж вказано в таблицях 5 та 6 цього розділу, за умови, що маса об'єданого зразка буде дорівнювати необхідній масі об'єданого зразка, зазначеної в таблицях 5, 6 і 7 цих Методів відбору.

4. Якщо роздрібне пакування менше 300 г, але різниця невелика, за точковий зразок можна вважати одне роздрібне пакування, тобто об'єднаний зразок буде менше 30 кг. Якщо маса роздрібного пакування набагато менше 300 г, один точковий зразок повинен складатися з двох або більше роздрібних пакувань, щоб отримати масу наскільки можливо близьку до 300 г.

5. Загальний порядок визначення методів відбору зразків сушеного інжиру, арахісу та горіхів, зазначено у таблиці 5.

Таблиця 5

**Розділення партій
на частини партії в залежності від продукту і маси партії**

Вид продукту	Маса партії, тонни	Маса або кількість частин партій	Кількість точкових зразків	Маса об'єданого зразка, кг
Сушений інжир	≥ 15	15 – 30 тонн	100	30
	< 15	–	10 – 100 (*)	≤ 30
Арахіс, фісташки, бразильський горіх та інші горіхи	≥ 500	100 тонн	100	30
	> 125 і < 500	5 частин партії	100	30
	≥ 15 і $\geq 1\,500$	25 тонн	100	30
	< 15	–	10 – 100 (*)	≤ 30
(*) В залежності від маси партії – див. Таблицю 6				

6. Метод відбору зразків сушеного інжиру, арахісу та горіхів для партій ≥ 15 тонн застосовується:

за умови, що частина партії можна відокремити фізично, кожен партію розділять на частини партії відповідно до таблиці 5, зазначеної у

пункті 4.5 цих Методів відбору. Враховуючи те, що маса партії не завжди є точним складанням маси частин партії, маса частини партії може перевищувати зазначену масу максимум на 20 відсотків;

від кожної частини партії зразки відбирають окремо;

кількість точкових зразків має бути 100;

маса об'єднаного зразка має дорівнювати 30 кг; зразок перед подрібненням необхідно змішати і розділити на три рівні зразки по 10 кг для дослідження в лабораторії (таке розділення арахісу і горіхів на три лабораторні зразки не потрібно, якщо буде здійснене подальше сортування або іншої фізичної обробки, і в разі наявності обладнання, на якому можливо гомогенізувати зразок масою 30 кг);

кожний зразок масою 10 кг, призначений для лабораторних досліджень, необхідно подрібнити і ретельно перемішати окремо до отримання однорідної маси відповідно до умов, зазначених у розділі XV цих Методів відбору.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків.

7. Для партій < 15 тонн сушеного інжиру, арахісу та горіхів кількість точкових зразків від 10 до 100, в залежності від маси партії.

Для визначення кількості точкових зразків можна використовувати дані, зазначені в таблиці 6.

Кількість
точкових зразків, що відбираються в залежності від маси кількості
розділення точкових зразків

Маса партії, тонн	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг (у випадку з роздрібними пакуваннями, маса об'єднаного зразка може відрізнитися – див. пунктах 4.2 – 4.4)	Кількість лабораторних зразків з об'єднаного зразка
$\leq 0,1$	10	3	1 (розділення відсутнє)
$> 0,1 - \leq 0,2$	15	4,5	1 (розділення відсутнє)
$> 0,2 - \leq 0,5$	20	6	1 (розділення відсутнє)
$> 0,5 - \leq 1,0$	30	9 ($- < 12$ кг)	1 (розділення відсутнє)
$> 1,0 - \leq 2,0$	40	12	2
$> 2,0 - \leq 5,0$	60	18 ($- < 24$ кг)	2
$> 5,0 - \leq 10,0$	80	24	3
$> 10,0 - \leq 15,0$	100	30	3

8. Маса об'єднаного зразка ≤ 30 кг: зразок необхідно змішати і розділити на дві або три рівні лабораторні зразки по ≤ 10 кг перед подрібненням (таке розділення сушеного інжиру, арахісу і горіхів на дві або три лабораторні зразки не потрібно, якщо буде здійснене подальше сортування або інший спосіб фізичної обробки, та в разі наявності обладнання, на якому можливо гомогенізувати зразок масою 30 кг).

9. У разі, якщо маса об'єданого зразка менше 30 кг, об'єднаний зразок потрібно розділити на лабораторні зразки у відповідності з наступним:

- < 12 кг: немає розділення на лабораторні зразки;
- ≥ 12 – <24 кг: розділення на два лабораторні зразки;
- ≥ 24 кг: розділення на три лабораторні зразки.

Кожний лабораторний зразок необхідно подрібнити і ретельно перемішати окремо до отримання однорідної маси відповідно до умовами, зазначених у розділі XV цих Методів відбору.

V. Методи відбору зразків

готових продуктів і змішаних (композитних) харчових продуктів.

1. Готові харчові продукти з дуже маленьким розміром (масою) частинок, наприклад, борошно, арахісове масло (гомогенізоване розподілення забруднення афлатоксинами)

2. Кількість точкових зразків має бути 100; для партій менше 50 тонн кількість точкових зразків повинно бути від 10 до 100 в залежності від маси партії, зазначених в таблиці 7.

Таблиця 7

Кількість точкових зразків, що відбираються в залежності від маси партії

Маса партії, тонн	Кількість точкових зразків	Маса об'єданого зразка, кг
≤ 1	10	1
> 1 – ≤ 3	20	2
> 3 – ≤ 10	40	4

$> 10 - \leq 20$	60	6
$> 20 - \leq 50$	100	10

3. Маса точкових зразків має бути близько 100 г. У випадку з партіями в роздрібній упаковці маса точкових зразків залежить від маси роздрібної упаковки.

4. Маса об'єднаного зразка має бути 1 – 10 кг. Зразок повинен бути ретельно перемішаний.

5. Інші готові харчові продукти з великим розміром (масою) частинок (гетерогенне розподілення забруднення афлатоксинами).

6. Метод відбору зразків і прийняття для партій сушеного інжиру, арахісу і горіхів, має відповідати положенням, зазначеним у відповідних пунктах розділу 4 цих Методів.

7. Спеціальний метод відбору зразків для сушеного інжиру, арахісу, горіхів та продуктів з них, які продаються в вакуумних упаковках.

1) Сушений інжир, арахіс, фісташки та бразильський горіх.

Від партій, маса яких дорівнює або перевищує 15 тонн, необхідно відібрати не менше 50 точкових зразків, тобто об'єднаний зразок буде мати масу 30 кг, а для партій менше 15 тонн, відбирають 50 відсотків від кількості точкових зразків, зазначених в таблиці 6, тобто маса об'єднаного зразка буде відповідати масі партії, від якої відбирають зразки (див. таблицю 6).

2) Інші горіхи, крім фісташок і бразильського горіха.

Від партій, маса яких дорівнює або перевищує 15 тонн, необхідно відібрати не менше 25 точкових зразків, тобто об'єднаний зразок буде мати масу 30 кг, а для партій менше 15 тонн, відбирають 25 відсотків від кількості точкових зразків, зазначених в Таблиці 6, тобто маса об'єданого зразка партії буде відповідати масі партії, від якої відбирають зразки (див. таблицю 6).

3) Продукти, отримані з інжиру, арахісу і горіхів з дрібним розміром частинок.

Для сушеного інжиру, арахісу і горіхів, що піддаються сортування або інший фізичній обробці:

прийнята, якщо об'єднаний зразок або середній лабораторний зразок відповідає максимальній межі, враховуючи поправку на коефіцієнт вилучення та похибки вимірювання;

відхилена, якщо об'єднаний зразок або середній лабораторний зразок перевищує максимально допустимий рівень при відсутності обґрунтованого сумніву, враховуючи поправку на коефіцієнт вилучення та похибки вимірювання.

Для сушеного інжиру, арахісу і горіхів, призначених для вживання в їжу:

прийнята, якщо жодний з лабораторних зразків не перевищує максимально допустимий рівень, враховуючи поправку на коефіцієнт вилучення та похибки вимірювання;

відхилена, якщо один або більше лабораторні зразки перевищує максимально допустимий рівень при відсутності обґрунтованого сумніву, враховуючи поправку на коефіцієнт вилучення та похибки вимірювання.

У випадках, коли маса об'єданого зразка становить 12 кг або менше:

прийнята, якщо лабораторний зразок відповідає максимальній межі, враховуючи поправку на коефіцієнт вилучення та похибки вимірювання;

відхилена, якщо лабораторний зразок перевищує максимально допустимий рівень при відсутності обґрунтованого сумніву, враховуючи поправку на коефіцієнт вилучення та похибки вимірювання.

VI. Методи відбору зразків спецій

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення рівня афлатоксину В1 та загальної кількості афлатоксинів в спеціях.

Маса точкового зразка повинна бути близько 100 г, якщо в цьому розділі не вказано інше.

2. Якщо маса окремої роздрібної упаковки перевищує 100 г, об'єднаний зразок має важити більше 10 кг. Якщо маса окремої роздрібної упаковки більше 100 г, тоді від кожної роздрібною пакування необхідно відібрати по 100 г в якості точкового зразка. Це також можна робити під час відбору зразка або в при надходженні до лабораторії.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків. Наприклад, у разі, коли цінний продукт продається в роздрібному пакуванні по 500 г або 1 кг, об'єднаний зразок можна отримати шляхом об'єднання кількох точкових зразків, за кількістю меншої, ніж зазначено в таблицях 8 та 9 цих Методів відбору, за умови, що маса об'єданого зразка буде дорівнювати необхідній масі об'єданого зразка, зазначених в таблицях 8 та 9 цих Методів відбору.

3. Якщо роздрібне упаковка менше 100 г, але різниця невелика, за точковий зразок можна вважати одне роздрібне пакування, тобто об'єднаний зразок буде менше 10 кг. Якщо маса роздрібною пакування

набагато менше 100 г, один точковий зразок повинен складатися з двох або більше роздрібних пакувань, щоб отримати масу наскільки можливо близьку до 100 г.

4. Загальний порядок визначення методів відбору зразків спецій.

Таблиця 8

Розділення партій на частини партії в залежності від продукту і маси партії

Вид продукту	Маса партії, тонни	Маса або кількість частин партій	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг
Спеції	≥ 15	25 тонн	100	10
	< 15	–	50 – 100 (*)	0,5 – 10
(*) В залежності від маси партії – див. Таблицю 9				

5. Метод відбору зразків спецій для партій ≥ 15 тонн застосовується:

за умови, що частина партії можна відокремити фізично, кожен партію розділять на частини партії відповідно до таблиці 8, зазначеної у пункті 6.4 цих Методів відбору. Враховуючи те, що маса партії не завжди є точним складанням маси частин партії, маса частини партії може перевищувати зазначену масу максимум на 20 відсотків;

від кожної частини партії зразки відбирають окремо;

кількість точкових зразків має бути 100, маса об'єднаного зразка має дорівнювати 10 кг;

якщо неможливо здійснити відбір зразків, зазначений в цьому пункті через неприйнятні наслідки з комерційної точки зору, які тягнуть за собою пошкодження для партії (у зв'язку формою пакування, транспортних засобів тощо), можна використовувати альтернативний метод відбору

зразків, за умови, що він є репрезентативним, повністю описаний і задокументований.

6. Для партій < 15 тонн спецій кількість точкових зразків від 5 до 100, в залежності від маси партії, об'єднаний зразок буде масою від 0,5 до 10 кг.

7. Для визначення кількості точкових зразків можна використовувати дані, зазначені в таблиці 9 цих Методів відбору.

Таблиця 9

**Кількість точкових зразків,
що відбираються в залежності від маси партії спецій**

Маса партії, тонн	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг
≤ 0,01	5	0,5
> 0,01 – ≤ 0,1	10	1
> 0,1 – ≤ 0,2	15	1,5
> 0,2 – ≤ 0,5	20	2
> 0,5 – ≤ 1,0	30	3
> 1,0 – ≤ 2,0	40	4
> 2,0 – ≤ 5,0	60	6
> 5,0 – ≤ 10,0	80	8
> 10,0 – ≤ 15,0	100	10

8. Якщо маса окремої роздрібної упаковки перевищує 100 г, об'єднаний зразок має важити більше 10 кг. Якщо маса окремої роздрібної упаковки більше 100 г, тоді від кожної роздрібного пакування необхідно відібрати по 100 г в якості точкового зразка.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду

упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків..

9. Метод відбору зразків спецій, які продають в вакуумних упаковках.

Для партій масою 15 тонн та більше необхідно відбирати мінімум 25 точкових зразків, в результаті чого маса об'єданого зразка буде становити 10 кг. Для партій менше 15 тонн, необхідно відбирати 25 відсотків від кількості точкових зразків, зазначених в таблиці 9, тобто маса об'єданого зразка буде відповідати масі партії, від якої відбирають зразки (див. таблицю 9).

VII. Методи відбору зразків

молока та молочних продуктів, молочних сумішей, дитячих сумішей для початкового годування (infant formulae) та дитячих сумішей для подальшого вигодування (follow-on formulae), у тому числі молоко для початкового годування (infant formulae) та подальшого вигодування (follow-on formulae).

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення рівня афлатоксину M_1 в молоці та молочних продуктах, молочних сумішей, дитячих сумішей для початкового годування (infant formulae) та дитячих сумішей для подальшого вигодування (follow-on formulae), дієтичних продуктах для початкового годування (infant formulae) (молоці та молочних продуктах) для спеціальних медичних цілей.

2. Об'єднаний зразок бути мінімум 1 кг або 1 літр, крім випадків, коли це неможливо, наприклад, зразок може складатися з однієї пляшки.

3. Мінімальна кількість необхідних точкових зразків зазначена в таблиці 10. Кількість визначених точкових зразків математично залежить від стандартної форми, в якій відбувається серійне виробництво зазначених продуктів. У випадку з наливними рідкими продуктами перед відбором зразків партію необхідно ретельно змішати настільки, наскільки це можливо, і таким чином, щоб не вплинути на якість продукту розмішувати або вручну, або з використанням механічних засобів. В цьому випадку передбачається, що афлотоксин M_1 розподілений в партії рівномірно. Отже, досить взяти три точкові зразки з партії для формування об'єданого зразка. Точкові зразки, в якості яких виступає одна пляшка або одна упаковка, повинні мати однакову масу. Маса точкового зразка має бути мінімум 100 г, і в результаті об'єднаний зразок буде складати 1 кг або 1 літр. Відхилення від цього методу зазначається в акті відбору зразків.

Таблиця 10

Мінімальна кількість точкових зразків, що відбираються від партії

Форма випуску	Об'єм або маса партії, л або кг	Мінімальна кількість точкових зразків	Мінімальний об'єм або маса об'єданого зразка, л або кг
Наливні	–	3 – 5	1
Пляшки/пакування	≤ 50	3	1
Пляшки/пакування	50 до 500	5	1
Пляшки/пакування	> 500	10	1

VIII. Методи відбору зразків кави та продуктів з неї.

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення рівня охратоксину А в смажених зернах кави, мелених смажених зернах кави і швидкорозчинній каві.

2. Маса точкового зразка повинна бути близько 100 г, якщо в цьому розділі не вказано інше.

3. Якщо маса окремої роздрібної упаковки перевищує 100 г, тоді 100 г відбирають з кожної окремої роздрібної упаковки як точковий зразок. Маса об'єднаного зразка буде дорівнювати 10 кг. Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків. Наприклад, у разі, коли цінний продукт продається в роздрібному пакуванні по 500 г або 1 кг, об'єднаний зразок можна отримати шляхом об'єднання кількох точкових зразків, за кількістю менших, ніж вказано в таблицях 11 та 12 цих Методів відбору, за умови, що маса об'єднаного зразка буде дорівнювати необхідній масі об'єднаного зразка, зазначеної в Таблицях 11 та 12 цих Методів відбору.

4. Якщо роздрібне пакування менше 100 г, але різниця невелика, за точковий зразок можна вважати одне роздрібне пакування, тобто об'єднаний зразок буде менше 10 кг. Якщо маса роздрібногo пакування набагато менше 100 г, один точковий зразок повинен складатися з двох або більше роздрібних пакувань, щоб отримати масу наскільки можливо близьку до 100 г.

5. Загальний порядок визначення методів відбору зразків смажених зерен кави.

**Розділення
партій на частини партії в залежності від продукту і маси партії**

Вид продукту	Маса партії, тонни	Маса або кількість частин партій	Кількість точкових зразків	Маса об'єданого зразка, кг
Смажені зерна кави, молоті смажені зерна кави та швидкорозчинна кава	≥ 15	15 – 30 тонн	100	10
	< 50	–	10 – 100 (*)	1 – 10
(*) В залежності від маси партії – див. Таблицю 12				

6. Метод відбору зразків смажених зерен кави, молотих смажених зерен кави та швидкорозчинної кави для партій ≥ 15 тонн застосовується:

за умови, що частина партії можна відокремити фізично, кожен партію розділять на частини партії відповідно до таблиці 11, зазначеної у пункті 5 цього розділу. Враховуючи те, що маса партії не завжди є точним складанням маси частин партії, маса частини партії може перевищувати зазначену масу максимум на 20 відсотків;

від кожної частини партії зразки відбирають окремо;

кількість точкових зразків має бути 100;

маса об'єданого зразка має дорівнювати 10 кг.

Якщо використання такого методу відбору призводить до неприйнятних для оператора ринку наслідків комерційного характеру через порушення цілісності партії (у зв'язку з особливостями виду упаковки, способу транспортування тощо), допускається використання альтернативного методу відбору зразків.

7. Метод відбору зразків смажених зерен кави, молотих смажених зерен кави та швидкорозчинної кави для партій масою < 15 тонн передбачають кількість точкових зразків від 10 до 100, при цьому об'єднаний зразок буде дорівнювати від 1 кг до 10 кг.

8. Для визначення кількості точкових зразків можна використовувати дані, зазначені в таблиці 12 цих Методів відбору.

Таблиця 12

**Кількість
точкових зразків, що відбираються в залежності від маси партії**

Маса партії, тонн	Кількість точкових зразків	Маса об'єданого зразка, кг
≤ 0,1	10	1
> 0,1 – ≤ 0,2	15	1,5
> 0,2 – ≤ 0,5	20	2
> 0,5 – ≤ 1,0	30	3
> 1,0 – ≤ 2,0	40	4
> 2,0 – ≤ 5,0	60	6
> 5,0 – ≤ 10,0	80	8
> 10,0 – ≤ 15,0	100	10

9. Для партій смажених зерен кави, мелених смажених зерен кави, швидкорозчинного кави в вакуумних упаковках масою 15 і більше тонн необхідно відбирати мінімум 25 точкових зразків від 10 до 100, об'єднаний зразок має становити 10 кг.

Для партій менше 15 тонн, необхідно відбирати 25 відсотків від кількості точкових зразків, зазначених в таблиці 12, тобто маса об'єданого зразка буде відповідати масі партії, від якої відбирають зразки (див. таблицю 12).

ІХ. Методи відбору зразків

фруктових соків, у тому числі виноградного соку, виноградного сусла, сидру та вина

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення рівня: охратоксину А у виноградному соку, виноградному суслі та вині; патуліну у фруктових соках, фруктовому нектарі, алкогольних напоях, сидр та інших ферментованих напоях, отриманих з яблук або містять яблучний сік.

2. Об'єднаний зразок має бути мінімум один літр, виключаючи випадки, коли це неможливо, наприклад, коли зразок складається з однієї пляшки.

3. Мінімальна кількість точкових зразків, яку необхідно взяти від партії, зазначено у таблиці 13. Кількість точкових зразків математично залежить від стандартної форми, в якій здійснюється серійне виробництво зазначених продуктів. У разі с наливними рідкими продуктами перед відбором зразків партію необхідно ретельно змішати настільки, наскільки це можливо, не вплинувши на якість продукту. Розмішувати слід або вручну, або з використанням механічних засобів. У цьому випадку передбачається, що охратоксин А і патулін буде розподілені в партії рівномірно. Отже, досить взяти три точкових зразка з партії для формування об'єданого зразка.

Точкові зразки, в якості яких часто виступає одна пляшка або одна упаковка, повинні мати однакову масу. Маса точкових зразка повинна бути мінімум 100 г, при цьому об'єднаний зразок має становити 1 кг або 1 літр. Відхилення від цього методу зазначається в акті відбору зразків.

4. Для визначення кількості точкових зразків використовують дані, зазначені в таблиці 13.

Таблиця 13

Мінімальна кількість точкових зразків, які необхідно взяти з партії

Форма випуску	Об'єм або маса партії, л	Мінімальна кількість точкових зразків	Мінімальний об'єм або маса об'єднаного зразка, л
Наливні (фруктовий сік, алкогольні напої, сидр, вино)	–	3	11
Пляшки/пакування (фруктовий сік, алкогольні напої, сидр)	≤ 50	3	1
Пляшки/пакування (фруктовий сік, алкогольні напої, сидр)	50 до 500	5	1
Пляшки/пакування (фруктовий сік, алкогольні напої, сидр)	> 500	10	1
Пляшки/пакування (вино)	≤ 50	1	1
Пляшки/пакування (вино)	50 до 500	2	1
Пляшки/пакування (вино)	> 500	3	1

**Х. Методи відбору зразків
твердих продуктів з яблук і яблуневого соку та твердих продуктів
з яблук для годування дітей грудного (infants)
та раннього віку (young children).**

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення рівня патуліну в твердих продуктів з яблук і яблуневому соку та твердих продуктів з яблук для годування дітей грудного (infants) та раннього віку (young children).

2. Об'єднаний зразок має бути мінімум 1 кг, виключаючи випадки, коли це неможливо, наприклад, коли зразок складається з одного пакування.

3. Мінімальна кількість точкових зразків, яку необхідно взяти від партії, зазначено у таблиці 14. У випадку з рідкими продуктами перед відбором зразків партію необхідно ретельно змішати настільки, наскільки це можливо, не вплинувши на якість продукту. Розмішувати слід або вручну, або з використанням механічних засобів. У цьому випадку передбачається, що патулін розподілений в партії рівномірно. Отже, досить взяти три точкових зразка з партії для формування об'єданого зразка.

Точкові зразки повинні мати однакову масу. Маса точкових зразка повинна бути мінімум 100 г, при цьому об'єднаний зразок має становити 1 кг. Відхилення від цього методу слід зазначати в записах, передбачених пунктом 1.13 цих Методів відбору.

4. Для визначення кількості точкових зразків використовують дані, зазначені в таблиці 14.

**Мінімальна
кількість точкових зразків, що відбираються від партії**

Маса партії, кг	Мінімальна кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг
< 50	3	1
50 до 500	5	1
> 500	10	1

5. Якщо партія складається з окремих упаковок, то кількість упаковок, які необхідно брати для формування об'єднаного зразка, зазначено в таблиці 15 цих Методів відбору.

Таблиця 15

**Кількість
упаковок (точкових зразків), що відбираються від партії,
яка з складається з окремих упаковок,
для отримання об'єднаного зразка**

Кількість упаковок або одиниць в партії	Кількість упаковок або одиниць, які необхідно відібрати	Маса об'єднаного зразка, кг
від 1 до 25	1 упаковка або одиниця	1
від 26 до 100	близько 5 %, мінімум 2 упаковки або одиниці	1
> 100	близько 5 %, мінімум 10 упаковки або одиниці	1

6. Кількість необхідних точкових зразків залежить від маси партії, мінімум 10 і максимум 100, відповідно до таблиці 2 розділу 2 цих Методів. Для дуже маленьких партій ($\leq 0,5$ тонн) можна брати менше точкових зразків, але об'єднаний зразок даному випадку повинен бути мінімум 1 кг.

7. Маса точкових зразків повинна бути близько 100 г. У випадку з партіями у дрібній упаковці маса точкових зразків залежати від маси упаковки, і в разі дуже маленьких партій ($\leq 0,5$ тонн) точкові зразки повинні мати таку масу, щоб при об'єднанні точкових зразків об'єднаний зразок був мінімум 1 кг. Відхилення від цього методу слід зазначати в записах, передбачених пунктом 1.13 цих Методів відбору

8. Об'єднаний зразок бути ретельно перемішаним (однорідна маса) та дорівнювати 1 – 10 кг.

XII. Методи відбору зразків рослинної олії

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення рівня: мікотоксинів, афлотоксину В₁, загальної кількості афлатоксинов та зеранелолу в рослинних оліях.

2. Маса точкового зразка повинна бути як мінімум 100 г, якщо в цьому розділі не вказано інше.

3. Маса точкового зразка повинна бути як мінімум близько 100 гр (мл) (залежно від виду вантажу наприклад рослинна олія наливом (цистерна), при цьому відбирається не менше 3 точкових зразків по 350 мл). Маса об'єданого зразка має бути 10 кг (літр).

4. Партію перед відбором зразків необхідно ретельно перемішати наскільки це можливо, не вплинувши на якість продукту. Розмішувати слід або вручну, або з використанням механічних засобів до отримання однорідної маси перед самим відбором зразків. У цьому випадку передбачається, що афлотоксини будуть розподілені в партії рівномірно. Отже, досить взяти три точкових зразка з партії для формування об'єднаного зразка.

5. Для визначення кількості точкових зразків використовують дані, зазначені в таблиці 16 цих Методів відбору.

Таблиця 16

Мінімальне число точкових зразків, які узяті з долі

Вид продукту	Маса або об'єм партії, кг, л	Мінімальна кількість точкових зразків
Цистерна (*)	–	3
Пакування	≤ 50	3
Пакування	> 50 до 500	5
Пакування	> 500	10
	(*) За умови, що частина партії може бути відокремлений фізично, великі цистерни рослинної олії повинні бути підрозділені на частини партій, як зазначено в таблиці 17.	

6. Загальний порядок визначення методів відбору зразків зернових та продуктів з них.

**Розділення партій
на частини партії в залежності від маси партії**

Вид продукту	Маса партії, тонни	Маса або кількість частин партій	Кількість точкових зразків	Маса об'єднаного зразка, кг
Рослинна олія	$\geq 1\ 500$	500 тонн	3	1
	> 300 і $< 1\ 500$	3 частини партії	3	1
	≥ 50 і ≤ 300	100 тонн	3	1
	> 50	–	3	1

XIII. Методи відбору зразків

для дуже об'ємних партій або партій, що зберігаються на складах або транспортуються через що відбір таких партій не реально виконати

1. У випадку, якщо при транспортуванні або зберіганні партій не можливо відібрати точкові зразки від всієї партії, зразки відбираються в рухомому стані (динамічне здійснення вибірки).

У разі великих складів, що призначаються для зберігання харчових продуктів, необхідно заохочувати операторів ринку встановлювати обладнання (автоматичне), що надає можливість в складах, відбирати зразки від цілих партій.

2. Коли процедури відбору, як передбачено у пункті 1 цього розділу застосовані, оператор ринку або уповноважена ним особа повинні інформувати про наявні процедури відбору. Якщо процедура відбору здійснюється за запитом оператором ринку або уповноваженої ним особи, вони повинні надати можливість компетентному органу відбирати зразки і всієї партії незалежно від них.

Здійснення відбору зразків від частини партії дозволяється, за умови, що кількість частини складається як мінімум 10 % від партії. Доречні умови, як наприклад маса точкового, передбачена в цьому розділі, то здійснення відбору зразків для дуже об'ємних партій або партій, що зберігаються на складах або транспортуються не реально виконати.

3. Кількість точкових зразків, що відбираються від дуже об'ємних партій поділених на частини (частина > 500 метричних тонн), має дорівнювати 100 точкових зразків + $\sqrt{\text{тонни}}$. Проте у випадку, якщо партія менше ніж 1 500 тонн і може бути розділена на частини відповідно до таблиці 1 розділу 2, за умови, що партії можуть бути відокремлені фізично, а кількість точкових зразків буде відібрано, як передбачено у розділі 2 цих Методів відбору.

4. Об'ємні партії, що транспортуються суднами.

Динамічний відбір зразків від об'ємних партій, що транспортуються суднами, переважно здійснюється, коли продукт знаходиться в рухомому стані.

Відбір зразків проводиться шляхом отримання об'єкту, який може бути фізично відокремлений. Отримання частини об'єкта має бути таким чином, що забезпечує фізичне відокремлення по всій площі складу. Здійснення відбору зразків може бути на початковому фізичному відокремленні або після передачі для зберігання.

Якщо розвантаження судна відбувається протягом декількох днів, то відбір зразків проводять з регулярними проміжками часу протягом всього строку розвантаження. При цьому призначають державного інспектора, який присутній для здійснення відбору зразків протягом всього строку розвантаження. Тому, дозволяється відбирати зразки від частин партій (частина від якої відбирають зразки). Кількість точкових зразків визначається відповідно до розміру частини партії.

Якщо зразок для цілей державного контролю відбирається автоматично, присутність державного інспектора є обов'язковою. Проте, якщо автоматичне здійснення вибору здійснюється з параметрами попереднього набору, які не можуть бути змінені протягом здійснення відбору, і точкові зразки збираються в запечатану (опломбовану) ємність, запобігаючи будь-якій можливій фальсифікації, присутність державного інспектора потрібна лише на початку здійснення відбору, кожного разу, коли ємність для зразків потрібно змінити і в кінці здійснення відбору.

5. Статистичний відбір зразків від об'ємних партії, що транспортуються суднами, здійснюється коли продукт зберігається (баштах, силоси) та доступний зверху.

Відбір зразків проводять у доступній частині (зверху) утримання/партії. Кількість точкових зразків визначається відповідно до об'єму частини партії.

6. Відбір зразків від об'ємних партії, що зберігаються на оптових складах, проводиться у доступній частині партії. Кількість точкових зразків визначається відповідно до об'єму частини партії.

7. Відбір зразків в баштах, силосах проводиться у доступній частині партії (без перешкод). Кількість точкових зразків визначається відповідно до об'єму частини партії.

Відбір зразків в баштах, силосах (закритих зверху) проводиться у доступній частині партії. Кількість точкових зразків визначається відповідно до об'єму частини партії.

Для відбору зразків харчових продуктів, що зберігаються в баштах, силосах (закритих зверху) > 100 тонн не може застосовуватися статистичний підхід. Тому, коли харчові продукти в баштах, силосах необхідно досліджувати (випробувати) і немає ніякої можливості

перемістити партію товару, оператор ринку (за угодою) має інформувати державного інспектора про те, коли башта, силос буде вивантажений, частково або цілком, для того, щоб здійснити відбір зразків, коли харчові продукти в рухомому стані.

Відбору зразків харчових продуктів, що зберігаються в баштах, силосах (закритих зверху) < 100 тонн проводиться як зазначено у пункті 13.2 цих Методів відбору (здійснення відбору зразків від частини партії дозволяється, за умові, що кількість частини складається як мінімум 10 % від партії.), дозволяється відбирати у кількості від 50 до 100 кг від кожної частини партії. Маса об'єднаного зразка буде дорівнювати кількості точкових зразків по відношенню до об'єму башти, силосу.

8. Відбір зразків від не упакованих харчових продуктів в об'ємних закритих контейнерах може бути проведений у разі вивантаження партій. У деяких випадках не можливо вивантажити в пункті імпорту або державного контролю, тому здійснення відбору повинно відбуватися, коли такі контейнери вивантажені. Оператор ринку має інформувати державного інспектора про місце і час розвантаження контейнерів.

XIV. Методи відбору зразків харчових добавок на основі ферментації рису з червоними дрожжами *Monascus Purpureus*.

1. Цей метод відбору зразків застосовується для визначення рівня цитрину в харчових добавках на основі ферментації рису з червоними дрожжами *Monascus Purpureus*.

2. Харчові добавки на основі ферментації рису з червоними дрожжами *Monascus Purpureus* продаються в роздрібній упаковці, що містить зазвичай від 30 до 120 капсул у упаковці.

3. Для визначення кількості точкових зразків можна використовувати дані, зазначені в таблиці 18 цих Методів відбору.

Таблиця 18

**Кількість
точкових зразків, що відбираються в залежності від маси партії**

Маса партії (кількість роздрібних упаковок)	Кількість роздрібних упаковок може бути відібрана	Маса зразка
1 – 50	1	Всі капсули
51 – 250	2	Всі капсули
251 – 1 000	4	Половина капсул з кожної роздрібної упаковки
> 1 000	4 + 1 роздрібна упаковка із розрахунку 1 000 роздрібних упаковок з максимум 25 роздрібних упаковок	≤ 1 000 роздрібних упаковок: половина капсул з кожної роздрібної упаковки > 10 роздрібних упаковок: від кожної роздрібної упаковки, з однаковою кількістю капсул, щоб зразок відповідав вмісту 5 роздрібних упаковок

XV. Підготовка зразків

**для визначення рівня мікотоксинів у харчових продуктах для цілей
державного контролю.**

1. Оскільки мікотоксини зазвичай розподілені нерівномірно, то зразки необхідно готувати, зокрема гомогенізувати, з особливою ретельністю.

Повний зразок, коли його отримують в лабораторії, слід гомогенізувати, якщо в лабораторії проводиться гомогенізація.

При аналізі афлотоксинів слід, по можливості, виключити їх знаходження на денному світлі під час всієї процедури підготовки до дослідження, так як афлотоксини руйнуються під впливом ультрафіолету.

2. Розрахунок пропорції шкаралупа/ядро цільних горіхів.

Рівень афлотоксинів в їстівній частини горіхів можна визначити наступним чином:

зразки горіхів в шкаралупі можна очистити, і визначити рівні афлотоксинів їстівній частині;

горіхи в шкаралупі можна піддати процедурі підготовки зразка, під час якого до уваги береться розрахунок маси ядра горіха в об'єднаному зразку. Маса ядра горіха в об'єднаному зразку повинна бути вирахований після встановлення відповідного коефіцієнта співвідношення "шкаралупа горіха/ядро горіха" в цільних горіхах. Дана пропорція використовується, щоб встановити кількість ядер в об'єднаному зразку, що був відібраний. При цьому необхідно довільно вибрати приблизно 100 цільних горіхів окремо від партії або відкласти їх від кожного об'єданого зразка. Для кожного лабораторного зразка можна отримати співвідношення шляхом зважування цільних горіхів, очищених від шкаралупи і повторного зважування частин шкаралупи та ядер.

Однак пропорція шкаралупа/ядро може бути встановлена лабораторією на основі кількості зразків, і може бути прийнята для подальших аналізів. Якщо в будь-якому лабораторному зразку буде виявлено перевищення максимально допустимих рівнів мікотоксинів, то пропорцію слід визначити для зразка, використовуючи приблизно 100 відкладених горіхів.

3. Обробка зразка при прийманні в лабораторії.

Кожен лабораторний зразок необхідно дрібно перемолоти і ретельно перемішати, використовуючи процес, який дозволяє досягти повної однорідності (гомогенності).

У разі якщо максимальний допустимий рівень стосується сухої речовини, то вміст сухої речовини продукту слід визначати у частини і гомогенізованого зразка, використовуючи метод, що в змозі здійснити точне визначення вмісту сухої речовини.

4. Оцінка партії або частини партії за результатами лабораторних досліджень (випробувань):

відповідає законодавству, якщо результат лабораторного зразка відповідає максимально допустимим рівням мікотоксинів, враховуючи поправку на коефіцієнт витягу і похибку вимірювання;

не відповідає законодавству, якщо результат лабораторного зразка перевищує максимально допустимим рівням мікотоксинів при відсутності обґрунтованого сумніву, враховуючи поправку на коефіцієнт витягу і похибку вимірювання.

**Директор Департаменту
аграрної політики
та сільського господарства**

В. Топчій